

MPSV: Flexibilnější práce a lepší podmínky pro rodiny: Sněmovna schválila novelu zákoníku práce

7.3.2025 - | KDU-ČSL

„Chceme, aby Česká republika byla konkurenceschopná, a k tomu potřebujeme moderní a flexibilní pracovní trh. Požadavek na větší variabilitu pracovněprávních vztahů dlouhodobě zaznívá jak od zaměstnavatelů, tak od zaměstnanců. Inspirovali jsme se osvědčenými modely z Německa, Rakouska a Dánska, kde podobné systémy úspěšně fungují,“ uvedl ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL).

Silnější ochrana rodičů na pracovním trhu

Mezi klíčové změny patří opatření na podporu sladování pracovního a rodinného života rodičů malých dětí. Novela zákoníku práce nově umožní zaměstnancům na rodičovské dovolené vykonávat u stejného zaměstnavatele stejnou práci jako před jejím čerpáním, a to na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce. Zároveň se zavádí garance návratu na původní pracovní pozici a stejné pracoviště pro zaměstnance, kteří se vrátí z rodičovské dovolené před dosažením dvou let věku dítěte.

„Tato změna výrazně posiluje práva zaměstnanců oproti současné úpravě, kdy je nárok na návrat na stejné místo zaručen pouze po mateřské dovolené. Jde o motivační opatření, které usnadní rodičům rychlejší návrat do práce a doplňuje již zavedené nástroje, jako je podpora částečných úvazků nebo rozvoj dětských skupin,“ uvedl ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka.

Flexibilnější rozvázání pracovního poměru

Novela přináší změny také v pravidlech pro podání výpovědi z pracovního poměru. Nově začne výpovědní doba běžet již dnem doručení výpovědi druhé straně. Díky této úpravě budou moci zaměstnanci rychleji nastoupit na nové pracovní místo a zaměstnavatelé získají možnost obsadit uvolněnou pozici v kratším časovém horizontu.

Další novinkou je zkrácení výpovědní doby na jeden měsíc v případech, kdy je výpověď dána z důvodu porušení pracovní kázně zaměstnancem nebo pokud zaměstnanec nesplňuje zákonné předpoklady či požadavky zaměstnavatele pro výkon dané práce.

Změna se dotkne i situací, kdy je pracovní poměr ukončen výpovědí nebo dohodou kvůli dlouhodobé zdravotní nezpůsobilosti zaměstnance vykonávat dosavadní práci v důsledku pracovního úrazu, nemoci z povolání nebo ohrožení touto nemocí. Nově v takových případech zaměstnanec obdrží zvláštní náhradu, která bude hrazena ze zákonného pojištění zaměstnavatele. Výše této náhrady bude odpovídat současnému odstupnému, tedy dvanáctinásobku průměrného měsíčního výdělku.

Další klíčové úpravy

Novela zákoníku práce přináší také změny v oblasti denního odpočinku zaměstnanců v mimořádných situacích. V případě řešení havarijních stavů nebo mimořádných událostí, které vyžadují okamžitý zásah ve veřejném zájmu – například při obnově dodávky elektrické energie – bude možné zkrátit minimální denní odpočinek až na šest hodin. Tento zkrácený odpočinek pak zaměstnanci bude nahrazen následující den.

Další změnou je prodloužení maximální délky zkušební doby a možnost jejího prodloužení na základě vzájemné dohody mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. U řadových zaměstnanců by podle novely činila maximální délka zkušební doby 4 měsíce, u vedoucích zaměstnanců pak 8 měsíců. „Praxe ukazuje, že u některých odborných pracovních pozic je stávající zkušební doba nedostatečná,“ uvedl ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka.

Novela rovněž umožní, aby nezletilí od 14 let mohli vykonávat lehké práce během hlavních letních prázdnin, a to i v případě, že dosud neukončili povinnou školní docházku. Tento krok poskytne mladým lidem více příležitostí k získání pracovních zkušeností a příjmu během letních měsíců.

V oblasti veřejných služeb a správy dojde na základě pozměňovacího návrhu k rozšíření započitatelné praxe. Nově se do ní bude zahrnovat i doba péče o dospělou blízkou osobu, pokud je tato osoba závislá na pomoci jiné osoby ve stupni III nebo IV podle zákona o sociálních službách. Tato doba péče se tak bude započítávat do celkové praxe zaměstnanců ve veřejných službách a správě, což může ovlivnit jejich zařazení do platového stupně a následně i výši platového tarifu.

<https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/mpsv-flexibilnejsi-prace-a-lepsi-podminky-pro-rodici>